Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0079

Kliūčių bendrajai gynybos rinkai šalinimas

2026 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kliūčių bendrajai gynybos rinkai šalinimo (2025/2143(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),

– atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 11 d. per neoficialų valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimą priimtą Versalio deklaraciją,

– atsižvelgdamas į dokumentą „Saugumo ir gynybos strateginis kelrodis – Europos Sąjungai, kuri gina savo piliečius, vertybes bei interesus ir prisideda prie tarptautinės taikos ir saugumo“, kuriam Taryba pritarė 2022 m. kovo 21 d. ir kurį Europos Vadovų Taryba patvirtino 2022 m. kovo 25 d.,

– atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2017/2315, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas[1],

– atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo[2],

– atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičiančią direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB[3],

---

1 OL L 331, 2017 12 14, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
2 OL L 146, 2009 6 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.
3 OL L 216, 2009 8 20, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.

– atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092[4],

– atsižvelgdamas į 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP)[5],

– atsižvelgdamas į 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA)[6],

– atsižvelgdamas į 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP reglamentas)[7],

– atsižvelgdamas į 2025 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/2653, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697, (ES) 2021/1153 ir (ES) 2024/795, kiek tai susiję su paskatomis ES biudžete, skirtomis su gynyba susijusioms investicijoms, siekiant įgyvendinti planą „ReArm Europe“[8],

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentą (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė[9],

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 17 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl spartesnio leidimų gynybos parengties projektams išdavimo (COM(2025)0821), į 2025 m. birželio 17 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1907/2006, (EB) Nr. 1272/2008, (ES) Nr. 528/2012, (ES) 2019/1021 ir (ES) 2021/697 dėl gynybos parengties, palankesnių sąlygų investicijoms į gynybą ir sąlygų gynybos

---

4 OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.
5 OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.
6 OL L, 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
7 OL L, 2025/2643, 2025 12 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.
8 OL L, 2025/2653, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.
9 OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

pramonei (COM(2025)0822), ir į 2025 m. birželio 17 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Europos Sąjungoje supaprastinimo ir viešųjų pirkimų saugumo bei gynybos srityje supaprastinimo iš dalies keičiamos direktyvos 2009/43/EB ir 2009/81/EB (COM(2025)0823), kurie yra 2025 m. birželio 17 d. gynybos parengties bendrojo rinkinio dalis,

– atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Europos gynybos, visų pirma į 2025 m. kovo 6 d., 2025 m. kovo 20 d., 2025 m. birželio 26 d. ir 2025 m. spalio 23 d. išvadas,

– atsižvelgdamas į savo 2021 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl Direktyvos 2009/81/EB dėl viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityse ir Direktyvos 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo įgyvendinimo[10],

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. balandžio 2 d. rezoliuciją „Bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas. 2024 m. metinis pranešimas“[11],

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl pranešimo dėl Europos konkurencingumo ateities (M. Draghi pranešimo) institucinių aspektų[12],

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 5 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Nauja Europos gynybos pramonės strategija. Užtikrinti ES parengtį, grindžiamą reaguojančia ir atsparia Europos gynybos pramone“ (JOIN(2024)0010),

– atsižvelgdamas į kitos kadencijos Europos Komisijos (2024–2029 m.) politines gaires „Europos pasirinkimas“, jas 2025 m. liepos 18 d. pristatė tuo metu kandidatė į Komisijos pirmininko pareigas Ursula von der Leyen,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą dėl Europos konkurencingumo ateities (M. Draghi pranešimas), ypač į jo 4 skyrių dėl saugumo didinimo ir priklausomybės mažinimo,

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 30 d. Sauli Niinistö pranešimą „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“ (S. Niinistö pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 10 d. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka. Sparta, saugumas ir solidarumas –

---

10 OL C 494, 2021 12 8, p. 54.
11 OL C, C/2025/4388, 2025 9 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Priimti tekstai, P10_TA(2025)0285.

bendrosios rinkos įgalinimas siekiant tvarios ateities ir klestėjimo visiems ES piliečiams“ (E. Lettos pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą baltąją knygą dėl Europos gynybos parengties 2030 m. (JOIN(2025)0120),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Saugumo ir gynybos komiteto pranešimą (A10-0017/2026),

A. kadangi dešimtmečius viešieji pirkimai gynybos srityje pirmiausia buvo vykdomi nacionaliniu lygmeniu, o pramonės susiskaidymas, reguliavimo kliūtys, nepakankamos investicijos, skirtingi grėsmių vertinimai ir užsienio politikos tikslai, integruoto pajėgumų planavimo ir paklausos telkimo trūkumas, taip pat konkurencija intelektinės nuosavybės srityje trukdė formuotis visapusiškai integruotai bendrajai gynybos rinkai ir susilpnino valstybių narių gynybos sistemų sąveikumą, todėl mokesčių mokėtojams atsirado didelių papildomų išlaidų, buvo pakenkta ES gebėjimui užtikrinti savo piliečių saugumą, Europos gynybos technologinė ir pramoninė bazė (EGTPB) buvo susilpninta ir nebuvo galima pasiekti visiško Europos strateginio savarankiškumo, atsparumo ir konkurencingumo;

B. kadangi E. Lettos ir M. Draghi pranešimuose atkreipiamas dėmesys į keletą struktūrinių trūkumų, darančių poveikį EGTPB konkurencingumui, ir įvardytos pagrindinės problemos: susiskaidymas, nepakankamos išlaidos viešosios gynybos reikmėms ir ribotos galimybės gauti finansavimą, todėl pripažįstama būtinybė sukurti tikrą bendrąją gynybos rinką; kadangi Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos ateities pabrėžiama, kad veiksmai turėtų būti sutelkti į viešųjų pirkimų gynybos srityje taisykles ir procedūras, gynybos produktų siuntimą Europos Sąjungoje ir nacionalinių sertifikavimo leidimų tarpusavio pripažinimą; kadangi S. Niinistö pranešime taip pat pabrėžiamas poreikis stiprinti bendrą Europos parengtį, įskaitant civilinio ir karinio atsparumo integravimą, ir nurodoma, kad tuos poreikius taip pat galima efektyviau tenkinti bendrojoje gynybos rinkoje;

C. kadangi atspari, konkurencinga ir novatoriška Europos gynybos pramoninė bazė yra būtina siekiant įgyvendinti strateginį kelrodį ir užtikrinti ES gebėjimą atgrasyti ir gintis, atsižvelgiant į parengties užtikrinimo iki 2030 m. darbotvarkę; kadangi tam reikalinga nuosekli pramonės ir technologijų politika, kuria būtų remiami sąveikūs pajėgumai, užtikrinamas ypatingos svarbos tiekimo grandinių

saugumas, remiamos mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) ir skatinamos dvejopo naudojimo inovacijos;

D. kadangi mažesnėse valstybėse narėse įsisteigusios gynybos įmonės praeityje ypač nukentėjo nuo pernelyg griežto kitų valstybių narių požiūrio į siuntimą Europos Sąjungoje ir eksporto kontrolę, o tai rodo, kaip vienas kritinio taško suvaržymas gali pakenkti ES masto tiekimo grandinėms; kadangi MVĮ kyla ypač didelės kliūtys patekti į gynybos rinkas; kadangi dabartinėse ES konkurencijos taisyklėse ir valstybės pagalbos sistemose trūksta specialiai pritaikytų nuostatų, taikomų tarpvalstybinio bendradarbiavimo gynybos srityje projektams, o tai gali trukdyti pramonės bendradarbiavimui ir konsolidavimui; kadangi ES finansavimo priemonėmis finansuojamiems gynybos projektams netaikoma jokia konkreti bendroji išimtis ar panašus palankesnių sąlygų sudarymo mechanizmas ir tai sukuria teisinį netikrumą įmonėms, vykdančioms bendrus mokslinius tyrimus ir plėtrą (MTP); kadangi tai, kad nėra tinkamos intelektinės nuosavybės ir licencijavimo sistemos, skirtos viešosiomis lėšomis finansuojamiems gynybos srities moksliniams tyrimams ir plėtrai, riboja kelių gamintojų vykdomą sertifikuotų Europos projektų gamybą ir mažina bendrų viešųjų pirkimų priemonių veiksmingumą;

E. kadangi Europos gynybos pramonė susiduria su didelio kvalifikuotų darbuotojų trūkumo ir senstančios darbo jėgos problema, todėl kyla grėsmė, kad atsiras gamybos kliūčių, trukdančių plėtrai; kadangi dėl skirtingų gynybos pramonės darbuotojams ir įmonėms taikomų nacionalinių saugumo patikrinimo reikalavimų užkertamas kelias intensyvesniam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, nes įmonėms ar inžinieriams, kuriems išduotas leidimas tvarkyti įslaptintą informaciją vienoje valstybėje narėje, taikomi ilgi, besidubliuojantys patikrinimai kitose valstybėse narėse; kadangi greitą inovatyvių technologijų diegimą ir taikymą Europos ginkluotosiose pajėgose stabdo ilgas kūrimo ciklas ir didelis nenoras rizikuoti;

F. kadangi siekiant padidinti visuomenės pritarimą šioms investicijoms, ekonominė grąža ir nauda turi būti paskirstyta visoje ES subalansuotu ir proporcingu būdu, atsižvelgiant į nacionalinių gynybos pramoninių bazių ypatumus; kadangi tarpvalstybiniu bendradarbiavimu taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas ir visapusiškas MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių dalyvavimas gynybos vertės grandinėje ir stiprinama regioninė sanglauda visoje ES; kadangi investicijos į gynybą gali padėti sukurti kokybiškas darbo vietas įvairiuose regionuose, taigi ir pasiekti sanglaudos tikslus;

G. kadangi pastarojo meto įvykiai atskleidė tiekimo grandinės koncentracijos riziką Europos gynybos sektoriuje, kuriame ypatingos svarbos gynybos produktų ir žaliavų tiekimas dažnai priklauso nuo vieno arba labai nedidelio skaičiaus tiekėjų; kadangi tokia

koncentracija sukuriami pavieniai nepakankamumo taškai ir pažeidžiamumas krizės metu, todėl būtina skubiai įvairinti tiekimo šaltinius ir kurti atsarginius pajėgumus;

H. kadangi, kaip teigiama M. Draghi pranešime, 2022 m. Europos bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai sudarė tik 18 proc. gynybos įrangos viešiesiems pirkimams tenkančių išlaidų, o tai gerokai mažiau nei 35 proc. orientacinis tikslas, dėl kurio susitarta pagal Europos gynybos agentūros (EGA) sistemas; kadangi ES užsibrėžė politinį tikslą iki 2030 m. bent pusę savo gynybos įrangos įsigyti iš Europos gamintojų;

I. kadangi bendros gynybos rinkos sukūrimo tikslas galiausiai yra priemonė, skirta Europos saugumui ir strateginiam savarankiškumui pasiekti, tačiau pati savaime nėra tikslas; kadangi gynybos pramonės integracija turėtų padėti ES gebėjimui apsaugoti savo piliečius ir vertybes, užtikrinti atsparumą ir atgrasymą bei puoselėti veiksmų laisvę; kadangi reikia užtikrinti pusiausvyrą tarp rinkos efektyvumo ir suverenumo bei solidarumo reikalavimų;

J. kadangi bendrų gynybos pajėgumų srities planavimas, plėtra, gamyba ir viešieji pirkimai ES leistų padidinti viešųjų investicijų ir pramoninės bei operatyvinės naudos veiksmingumą ir efektyvumą, ir sykiu tai padėtų sustiprinti socialinį ir politinį pritarimą būtinam investicijų į gynybą didinimui laikotarpiu, kai biudžetai yra riboti, taip pat padidinti ES ir jos valstybių narių gebėjimą pasiekti visapusišką gynybos parengtį iki 2030 m. ir sukurti tikrą Europos gynybos sąjungą; kadangi tokie bendri veiksmai ES turėtų būti koordinuojami su NATO planavimo procesais ir turėtų būti vengiama nereikalingo veiksmų dubliavimo;

K. kadangi valstybės narės svarstys galimybę didinti savo investicijas ir stiprinti bendradarbiavimą vykdant bendrus gynybos pramonės projektus tik tuo atveju, jei jie bus susiję su jų ginkluotosioms pajėgoms skirtų bendro intereso karinių pajėgumų plėtojimu;

L. kadangi ES pateikė keletą iniciatyvų, kuriomis siekiama stiprinti ES gynybos parengtį, gerinti investavimo sąlygas ir skatinti bendrus veiksmus, tačiau iki šiol nepasiūlė transformuojančių priemonių, kurių reikia, kad būtų sukurta tikra bendroji gynybos produktų rinka; kadangi nepaisant reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių, ES taisyklės dėl viešųjų pirkimų gynybos srityje (Direktyva 2009/81/EB) ir dėl siuntimo Europos Sąjungoje (Direktyva 2009/43/EC) dar nėra išsamiai atnaujintos; kadangi suinteresuotieji subjektai dažnai mano, kad abi direktyvos yra pernelyg sudėtingos, o valstybės narės jas perkelia į nacionalinę teisę lėtai ir problemiškai, todėl reikia neproporcingai didelių administracinių pastangų ir atsiranda vidaus rinkos susiskaidymas;

M. kadangi, atsižvelgiant į padidėjusias geopolitines grėsmes, visų pirma Rusijos vykdomą agresijos karą prieš Ukrainą ir jos hibridinius išpuolius bei provokacijas prieš ES, taip pat terorizmą ir nestabilumą Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje, 90 proc. ES piliečių pagrįstai tikisi, kad ES sustiprins bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, be kita ko NATO struktūroje ir su panašiai mąstančiais partneriais, kad apsaugotų piliečius ir gintų ES interesus bei vertybes pasaulinėje arenoje; kadangi dėl vis nestabilesnės saugumo aplinkos artimiausiose ES kaimyninėse šalyse reikia nuoseklaus ir suderinto atsako, visų pirma siekiant užtikrinti nekliudomą gynybos produktų ir paslaugų judėjimą;

Sąjungos bendrosios gynybos rinkos vizija

1. primena, kad, remiantis M. Draghi pranešimu, tvirtesnis bendradarbiavimas galėtų padėti labai daug sutaupyti – iki 30 proc. metinių gynybos išlaidų visoje ES ir gerokai padidinti dabartinių gynybos išlaidų veiksmingumą; pabrėžia platesnius šio ES konkurencingumo, atsparumo ir strateginio suverenumo pranašumus, nes jie žada dideles užimtumo galimybes, ekonominę plėtrą ir technologinę lyderystę visoje ES; atkreipia dėmesį į tai, kad tikra bendroji gynybos rinka yra labai svarbi siekiant skatinti Europos įmonių konkurencingumą ne tik ES, bet ir pasaulinėje rinkoje, kurioje jos turi konkuruoti, be kita ko, su JAV pagrindiniais rangovais;

2. mano, kad dėl sudėtingų iššūkių ir grėsmių, su kuriais susiduria ES ir jos valstybės narės, reikia visapusiškai persvarstyti bendradarbiavimo ir koordinavimo gynybos srityje būdus; pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės turi iš esmės pakeisti supratimą apie gynybos pramonės gamybą ir kurti tikrą bendrąją gynybos rinką, kaip raginama E. Lettos, M. Draghi ir S. Niinistö pranešimuose, taip pat Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos ateities; primygtinai ragina valstybes nares įveikti nacionalistinius refleksus savo nacionalinės pramoninės bazės atžvilgiu, planuojant nacionalinę gynybą labiau atsižvelgti į ES lygmens bendradarbiavimo gynybos srityje naudą ir pripažinti esminį aktyvios ES institucijų ir agentūrų paramos vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas tokiam bendradarbiavimui ir jį koordinuojant, kartu stiprinant visų suinteresuotųjų subjektų tarpusavio pasitikėjimą;

3. pabrėžia, kad tik tikra bendroji gynybos rinka gali suteikti priemonių, reikalingų siekiant iš tiesų sukurti ir išlaikyti konkurencingą, novatorišką ir atsparią Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę (EGTPB), kuri galėtų tiekti reikiamą įrangą reikiamais laikotarpiais ir reikiamu mastu, ir kurioje būtų visapusiškai išnaudotas EGTPB ekonominis, pramoninis ir finansinis potencialas; pabrėžia, kad tikra bendroji gynybos rinka yra labai svarbi siekiant užpildyti pajėgumų spragas ir atkurti atgrasymo pajėgumus, taigi ji iš

tiesų yra stiprios, suverenios ir konkurencingos Sąjungos kertinis akmuo;

4. primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją skubiai imtis veiksmų siekiant sukurti tikrą bendrąją gynybos rinką tiek pasiūlos, tiek paklausos srityse; primena, kad, siekiant pašalinti minėtas kliūtis ir sumažinti priklausomybę nuo ES nepriklausančių šalių, būtina skubiai, kaip nurodyta E. Lettos ir M. Draghi pranešimuose, vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus pradėti telkti paklausą ir taikyti valdymą visą jų gyvavimo ciklą, supaprastinti reglamentavimą ir užtikrinti tarpvalstybinę pramonės integraciją ES lygmeniu;

5. primena, kad, siekiant visuomenės paramos didesnėms išlaidoms gynybos srityje, svarbu užtikrinti demokratinį teisėtumą, visuomenės pasitikėjimą institucijomis, atskaitomybę ir skaidrumą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti sąžiningą ir subalansuotą išlaidų ir naudos, susijusių su padidėjusiomis Europos gynybos išlaidomis, paskirstymą visoje ES;

Kliūtys bendrajai gynybos rinkai

6. pabrėžia, kad dabartinė gynybos pramonės aplinkos struktūra lemia nereikalingą dubliavimąsi, priklausomybę nuo išorės ir neveiksmingumą ir trukdo stiprinti EGTPB ir ES gynybos parengtį; pabrėžia, kad dėl šio susiskaidymo ir kartu nepakankamų investicijų bei ilgalaikių išlaidų programavimo gynybos srityje stokos negalima įgyvendinti masto ekonomijos, o ji galėtų būti užtikrinta sutelkus gynybos įrangos viešuosius pirkimus ir gamybą Europos įmonėse; pabrėžia, kad itin svarbu įveikti ES gynybos pramonės aplinkos susiskaidymą, išnaudoti masto ekonomijos potencialą ir geriau suprasti kliūtis, trukdančias sukurti bendrąją gynybos rinką; pabrėžia, kad bendroji gynybos rinka turi užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti visų valstybių narių, įskaitant mažesnės ekonomikos valstybes nares, pramonei ir mokslinių tyrimų organizacijoms, įskaitant startuolius, ir neturėtų lemti pernelyg centralizuoto gynybos pramonės modelio; pabrėžia, kad toks rinkos modelis prisideda prie ekonominės sanglaudos, nes įvairiuose ES regionuose, įskaitant mažiau ekonomiškai išsivysčiusius regionus, kuriamos aukštos kokybės gamybos ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros darbo vietos; be to, pažymi, kad tokia geografinė diversifikacija prisideda prie atsparumo ir tiekimo saugumo ir padeda išvengti monopolijų ir nepalankių sąlygų MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms kūrimo;

7. apgailestauja dėl to, kad trūksta šiuo metu visoje ES vykdomo koordinuoto pajėgumų ir išlaidų gynybos produktams planavimo rezultatų, ir kad tai lėmė skirtingas taisykles ir tinkamumo kriterijus bei gynybai ir perginklavimui skirtų lėšų neefektyvų naudojimą, todėl taip skatinamas teisinis netikrumas, o valstybės narės dažnai

pirmenybę teikia dvišaliam bendradarbiavimui su ES nepriklausančiomis šalimis; apgailestauja, kad nacionaliniu lygmeniu nustatyti prioritetai dažnai trukdo vaisingam bendradarbiavimui ES viduje;

8. apgailestauja dėl nuolatinės valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo stokos, kurią rodo, be kita ko, nenoras kurti regioninius pramonės kompetencijos centrus, ribotas tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir bendrų pajėgumų planavimas, nepakankamas su gynyba susijusių prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų Europos Sąjungoje lygis ir dubliuojami arba prevenciniai gynybos įrangos siuntimo Europos Sąjungoje apribojimai, trukdantys visapusiškai integruotų Europos tiekimo grandinių plėtrai ir sudarantys didelę kliūtį tikros bendrosios gynybos rinkos plėtrai;

9. mano, kad pagal dabartines ES teisės aktų sistemas nesudaromos sąlygos prekių, kurioms būdingi spartūs inovacijų ciklai, viešiesiems pirkimams, pvz., bepiločių orlaivių kūrimo srityje; reiškia susirūpinimą dėl to, kad kurti bendrąją gynybos rinką vis dar trukdo nepakankamai suderintas jos taisyklių taikymas valstybėse narėse ir neproporcingas naudojimasis SESV 346 straipsnyje numatyta išimtimi, ir tai atitinkamai stabdo bendrų ES viešųjų pirkimų gynybos srityje užtikrinimo pažangą; pabrėžia, kad MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms reikalinga speciali parama, kad būtų galima joms sudaryti palankesnes sąlygas dalyvauti gynybos pramonės tiekimo grandinėje, siekiant taip didinti inovacijas ir kartu kurti perteklinius pramonės pajėgumus, nes tai sustiprintų ES atsparumą ir tiekimo saugumą;

10. reiškia susirūpinimą dėl to, kad kurti bendrąją gynybos rinką vis dar trukdo nepakankamai suderintas jos taisyklių taikymas valstybėse narėse; yra ypač susirūpinęs dėl dažno SESV 346 straipsnio taikymo, kurio atžvilgiu Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) keliose bylose priėmė sprendimą, kad jis buvo naudojamas nepagrįstai ir todėl netinkamai; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį ir grėsmes ES vienybei, būtina pradėti laikytis požiūrio, kad reikia apsaugoti esminius ES saugumo interesus;

11. mano, kad visapusiškas valstybių narių laikymasis ES bendrosios pozicijos dėl ginklų eksporto[13] yra svarbus bendrosios gynybos rinkos veikimo ramstis; mano, kad dėl to, jog nėra suderintos ES eksporto kontrolės sistemos ir įvairių leidimų, licencijų, sertifikavimo ir patikimumo patikrinimo tarpusavio pripažinimo procedūrų ir dėl su tuo susijusio poveikio siuntimui Europos Sąjungoje ir toliau kyla kliūčių bendrosios gynybos rinkos veikimui; primena, kad šiuo metu

---

13 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

gynybos gamyba labai priklauso nuo integruotų tarpvalstybinių tiekimo grandinių, kai komponentai gaunami iš kelių valstybių narių, ir dėl to eksporto blokavimo atveju atsiranda netikrumo pramonei ir tiekimo grandinėms; pabrėžia, kad reikia praktinio sprendimo, kuriuo būtų atsižvelgiama į dabartinę priklausomybę nuo ES nepriklausančių šalių, be kita ko, atsižvelgiant į didėjančią ypatingos svarbos žaliavų svarbą EGTPB ir galimą ES nepriklausančių šalių prievartos priemonių poveikį; pabrėžia, kad be garantuotos ir planuojamos prieigos prie tokių žaliavų kaip retųjų žemių elementai, puslaidininkiai ir aukštos kokybės metalai, plataus užmojo Europos gynybos stiprinimo ir strateginio savarankiškumo tikslai negali būti pasiekti;

12. mano, kad, siekiant užtikrinti valstybių ir ES nepriklausančių NATO sąjungininkių pajėgų suderinamumą ir sąveikumą, labai svarbu, kad ES ir valstybių narių gynybos pajėgumų plėtojimo procesai būtų derinami su NATO gynybos planavimo ir peržiūros procesu; apgailestauja dėl to, kad nėra NATO ir ES bendradarbiavimo susitarimo dėl informacijos apie NATO standartus (STANAG) keitimosi, kurių laikymąsi ES galėtų užtikrinti privalomais techniniais reglamentais; pabrėžia, kad tai, jog nepakankamai užtikrintas standartų laikymasis, pastaraisiais dešimtmečiais lėmė neveiksmingumą, dubliavimąsi ir sąveikumo trūkumą ir iki šiol tebėra problema;

Kliūčių šalinimas

13. primygtinai ragina Tarybą ir Komisiją pagal kitą daugiametę finansinę programą ES gynybos programoms skirti tinkamą finansavimą, kad valstybes nares būtų galima veiksmingai skatinti dalyvauti bendrų pajėgumų plėtojimo ir viešųjų pirkimų veikloje, o jų gynybos pramonės subjektus – glaudžiau bendradarbiauti tarpvalstybiniu lygmeniu; atkreipia dėmesį į naujų sistemų, pvz., Europos gynybos srities bendrų interesų projektų, įskaitant keturis pavyzdinius projektus, kurie buvo pasiūlyti Gynybos parengties užtikrinimo iki 2030 m. veiksmų gairėse, ir ginkluotės programų struktūrų, potencialą siekiant šių tikslų, skiriant tinkamą ilgalaikį finansavimą; pabrėžia, kad skiriant finansavimą pirmenybė turėtų būti teikiama projektams, turintiems aiškios Europos pridėtinės vertės ir kuriais būtų užtikrintas sąveikumas, ilgalaikis pramonės tvarumas ir poveikis veiklai;

14. atkreipia dėmesį į dabartinius Europos gynybos pramonės gamybos pajėgumų, kurie vis dėlto yra plečiami, apribojimus ir ragina valstybes nares taikyti europietiškų prekių pirkimo principą, pagal kurį pirmenybė teikiama bendradarbiaujamiesiems viešiesiems pirkimams ir didesnei gynybos produktų gamybai pasinaudojant EGTPB, taip pat Ukrainoje, Europos ekonominės erdvės / Europos laisvosios prekybos asociacijos (EEE/ELPA) šalyse ir, kaip papildoma galimybė, trečiosiose šalyse, su kuriomis Sąjunga yra pasirašiusi

saugumo ir gynybos partnerystę, nes taip būtų užtikrinta EGTPB nuspėjama užsakymų apimtis, skatinamos privačios investicijos į su gynybos produktais susijusius mokslinius tyrimus ir plėtrą ir padedama EGTPB užtikrinti pakankamą novatoriškų gynybos produktų tiekimą; ragina valstybes nares pasirašyti sutartis, kuriomis būtų teikiami stabilūs ir vidutinės trukmės bei ilgalaikiai sutelktos Europos produktų paklausos signalai, sukuriantys tikrumą dėl investicijų, kad EGTPB galėtų plėstis;

15. primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares, kiek įmanoma, Ukrainą laikyti neatsiejama bendrosios gynybos rinkos dalimi, sudarant palankesnes sąlygas pramonės partnerystėms, galimybę naudotis bendrų viešųjų pirkimų mechanizmais ir dalyvauti įgyvendinant ES programas, pvz., Europos gynybos fondą (EGF) ir specialiąją paramos Ukrainai priemonę pagal EGPP, kad Ukraina galėtų laipsniškai integruotis į EGTPB tiekimo grandines, atsižvelgiant į tai, kad Ukrainos ateitis yra ES ir kad jos integracija būtų naudinga tiek EGTPB, pasitelkiant Ukrainos pažangias ir mūšyje įsitvirtinusias gynybos technologijas ir novatoriškus pramonės pajėgumus, tiek Ukrainos gynybos technologinei ir pramoninei bazei;

16. mano, kad reikia gerokai pagerinti Direktyvos 2009/81/EB dėl viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityse įgyvendinimą, ir ragina Komisiją pasiūlyti plataus užmojo peržiūrą; pabrėžia, kad naudinga sudaryti sąlygas valstybėms narėms naudotis viena kitos preliminariosiomis sutartimis siekiant trumpuoju laikotarpiu sustiprinti ES gynybos parengtį, kad jos galėtų greičiau ir veiksmingiau vykdyti viešuosius pirkimus, kartu tikintis, kad ilguoju laikotarpiu viešieji pirkimai bus vykdomi pagal bendras arba bendras preliminariąsias sutartis, nuo pat pradžių parengtas laikantis Europos viešųjų pirkimų kriterijų; ragina valstybes nares naudotis įvairių formų sutartimis, kuriose būtų numatyta skatinti inovacijas, konkurenciją ir privataus kapitalo investicijas, užtikrinant visišką atitiktį konkurencijos taisyklėms, sąžiningumo reikalavimams ir kovos su korupcija standartams, ir primena, kad Europos kapitalo rinkos atlieka vieną pagrindinių vaidmenų finansuojant gynybos inovacijas; taip pat mano, kad atliekant bet kokią Direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų[14] peržiūrą reikėtų atsižvelgti į saugumo ir gynybos aspektus, pvz., civilinių komponentų buvimą karinėse prekėse; šiuo atžvilgiu ragina Komisiją atliekant būsimą išsamią Direktyvos 2009/81/EB peržiūrą pateikti atnaujintą inovacijų partneryščių gynybos srityje versiją, kad ši priemonė būtų geriau pritaikyta gynybos rinkos ypatumams ir dabartinėms sudėtingoms saugumo aplinkybėms;

---

14 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

17. pabrėžia, kad taikydama ES konkurencijos ir valstybės pagalbos taisykles Komisija turi teikti pirmenybę bendrosios rinkos vieningumui ir vientisumui, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymų ir užtikrintos vienodos sąlygos valstybėms narėms, užtikrinta jų sanglauda, ypatingą dėmesį skiriant mažesnėms valstybėms narėms, kurių fiskaliniai pajėgumai remti savo nacionalinę gynybos pramonę yra santykinai labiau riboti; pabrėžia, kad platus nacionalinių subsidijų naudojimas investicijoms į gynybą remti gali suskaidyti bendrąją rinką ir pakenkti vienodų sąlygų įmonėms, ypač MVĮ, sudarymui visoje ES;

18. ragina Komisiją pateikti rekomendaciją dėl SESV 346 straipsnio aiškinimo, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos suderintam ir vienodam požiūriui visoje ES, atliepiant poreikį griežtai apsaugoti esminius valstybių narių saugumo interesus, ir kad 346 straipsnis būtų taikomas išimties tvarka, atsižvelgiant į dabartinę tarpusavyje susijusios saugumo struktūros ES tikrovę; mano, kad Komisijai turėtų būti suteikta galimybė kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti bendrą SESV 346 straipsnio įgyvendinimo būklę, kad būtų ištaisytas bet koks galimas struktūrinis piktnaudžiavimas, laikantis ESTT praktikos ir atsižvelgiant į dabartinę tarpusavyje susijusios saugumo struktūros ES tikrovę;

19. pabrėžia, kad būtina teikti tikslinę paramą, visų pirma naujų produktų prototipų bandymams, ir teikti pirmenybę investicijoms į naujas ir proveržio technologijas; atkreipia dėmesį į glaudaus bendradarbiavimo su Ukrainos gynybos ir technologijų suinteresuotaisiais subjektais šiose labai novatoriškose srityse pridėtinę vertę; pabrėžia, kad svarbu išsaugoti įmonių, įskaitant MVĮ, kurios investuoja į tokias inovacijas, finansinį gyvybingumą; atkreipia dėmesį į tai, kad konkrečiomis priemonėmis turėtų būti palengvinamas tarpvalstybinis MVĮ bendradarbiavimas, visų pirma kibernetinių, dirbtinio intelekto, bepiločių ir dvejopo naudojimo technologijų srityse, remiantis esamais kompetencijos centrais valstybėse narėse;

20. ragina valstybes nares ir Komisiją parengti Europos „gynybos inovacijų skatinimo“ iniciatyvą, analogišką tokiems koncepciniams modeliams kaip JAV gynybos pažangiųjų mokslinių tyrimų projektų agentūros (DARPA) modelis ar NATO Šiaurės Atlanto gynybos inovacijų spartinimo iniciatyva (DIANA), pagal kurią būtų finansuojami didelės rizikos ir didelės grąžos gynybos mokslinių tyrimų projektai ir būtų sudarytos sąlygos greičiau atlikti bandymus ir integruoti pažangiąsias technologijas į Europos gynybos pajėgumų programas; pažymi, kad pagal esamas ES mokslinių tyrimų ir plėtros priemones, įskaitant EGF, ES gynybos inovacijų sistemą (EUDIS) ir ES gynybos inovacijų centrą (HEDI), rezultatų nuosavybės teisė priklauso naudos gavėjams, o Komisijai ir finansavimą bendrai skiriančioms valstybėms narėms suteikiamos teisės yra labai ribotos ir nėra susijusios su gamyba; ragina Komisiją parengti tinkamą

intelektinės nuosavybės teisių tvarką, kuri būtų pritaikyta gynybos srities opiems klausimams ir kartu būtų pakankamai patraukli tiek nacionalinėms gynybos ministerijoms, tiek pramonei, siekiant užtikrinti, kad programa galėtų patenkinti pajėgumų poreikius ir prioritetus;

21. pabrėžia, kad reikia supaprastinti taisykles ir pašalinti kliūtis, susijusias su gynybos produktų siuntimu Europos Sąjungoje, be kita ko, užtikrinti kriterijų ir sertifikavimo tarpusavio pripažinimą ir supaprastinti prašymus suteikti išankstinį leidimą; apgailestauja dėl to, kad mažai naudojamasi bendrosiomis siuntimo licencijomis pagal Direktyvą 2009/81/EB, bet plačiai naudojamasi individualiomis licencijomis, ir ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti galimybėmis supaprastinti taisykles ir sumažinti administracinę naštą pagal dabartinę teisinę sistemą; ragina Komisiją skubiai pateikti pasiūlymus, kaip toliau derinti gynybos produktų siuntimą Europos Sąjungoje, užtikrinti labiau supaprastintą tokių produktų apyvartą Sąjungoje, visų pirma panaikinti leidimų išdavimo reikalavimus komponentams, kurie jau integruoti arba turi būti integruoti į gynybos produktą ir kurie negali būti siunčiami ar eksportuojami kaip tokie; be to, ragina valstybes nares siekti to paties tikslo ir skubiai perkelti į nacionalinę teisę ir taikyti gynybos parengties bendrajame rinkinyje pasiūlytas priemones, susijusias su gynybos produktų siuntimu Europos Sąjungoje; ragina valstybes nares visapusiškai laikytis ES bendrosios pozicijos dėl ginklų eksporto ir, kai įmanoma, išnagrinėti galimybę toliau derinti gynybos prekių eksporto taisykles; siūlo, kaip galimus atskaitos taškus, suderinti eksporto kontrolės sistemas, išplėsti bendrąsias siuntimo licencijas arba Acheno sutarties taikymą ir sustiprinti BVPA direktyvos[15] įgyvendinimą, siekiant palengvinti su gynyba susijusių produktų siuntimą ES viduje;

22. ragina Komisiją, EGA ir valstybes nares parengti patikimumo patikrinimo ir sertifikavimo tarpusavio pripažinimo sistemą, kad vienoje valstybėje narėje išduoti patikimumo pažymėjimai būtų pripažįstami ir kitose valstybėse narėse; siūlo sudaryti savanorišką susitarimą dėl ES valstybių narių susitarimų dėl patikimumo patikrinimo tarpusavio pripažinimo, pagal kurį įmonė ar asmuo, turintis vienos valstybės narės išduotą nacionalinį patikimumo pažymėjimą, turėtų teisę į tai, kad kitos valstybės narės, prisijungusios prie susitarimo, pripažintų tą patikimumo pažymėjimą, su sąlyga, kad būtų užtikrintas tinkamas keitimasis informacija ir priežiūra; ragina EGA palengvinti šio susitarimo rengimą ir ragina valstybes nares greitai jį sudaryti;

---

15 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/66/ES dėl bendrovės viduje perkeliamų trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų (OL L 157, 2014 5 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

23. pabrėžia, kad būtina didinti Europos gynybos tiekimo grandinių atsparumą ir mažinti pavienius nepakankamumo taškus ir galimą ES nepriklausančių šalių prievartos priemonių poveikį, kaip matyti iš Kinijos grasinimų apriboti žaliavų eksportą; reikalauja, kad įgyvendinant Ypatingos svarbos žaliavų aktą[16], ypatingas dėmesys būtų skiriamas gynybos poreikiams;

24. ragina Komisiją ir valstybes nares kurti tiekimo grandinės įvairinimo paskatas, įskaitant paramą naujiems rinkos dalyviams ir MVĮ; pabrėžia, kad siekiant ekonominio efektyvumo neturi būti pakenkta nacionaliniam tiekimo saugumui; ragina Komisiją stebėti tiekimo grandinės riziką ir nustatyti pavojingas koncentracijos sritis, reguliariai teikiant ataskaitas apie pažangą, daromą tiekimo įvairinimo srityje; be to, ragina Komisiją reaguoti į situacijas, kai ES nepriklausančių šalių subtiekėjai atsisako tiekti medžiagas, jei jos yra numatytos karinėms reikmėms; pabrėžia, kad reikia teisinės sistemos, kuria būtų užtikrinamas sutarčių vykdymo patikimumas visoje gynybos tiekimo grandinėje; ragina Komisiją sudaryti strategines atsargas pagal ES pasirengimo krizėms strategiją; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia pagal EGPP nustatytos tiekimo saugumo tvarkos svarbą;

25. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad gynybos pramonės gamyba, investicijos ir vertės kūrimas būtų geografiniu atžvilgiu subalansuoti ir prisidėtų prie ekonominės ir socialinės konvergencijos Europos Sąjungoje bei atsparumo didinimo užtikrinant geografinę diversifikaciją ir atspindėtų realias grėsmes saugumui, su kuriomis susiduria valstybės narės savo atitinkamose kaimyninėse šalyse; ragina investicijas į gynybą planuoti taip, kad būtų stiprinama socialinė sanglauda tiek pačiuose regionuose ir valstybėse narėse, tiek tarp jų, kartu didinant atsparumą gynybos krizių metu, su sąlyga, kad tai nepakenks išlaidų veiksmingumo, spartos ir konkurencijos tikslui;

26. ragina Komisiją pateikti aiškias gaires, kaip vertinti gynybos ir saugumo aspektus priimant įmonių susijungimų kontrolės sprendimus, turinčius poveikio EGTPB, laikantis ES konkurencijos politikos; be to, ragina Komisiją apsvarstyti galimybę ES konkurencijos taisykles tikslingai pritaikyti taip, kad būtų geriau tenkinami unikalūs gynybos pramonės poreikiai, pvz., nustatyti tikslinę bendrąją išimtį gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros projektams, finansuojamiems ES programų lėšomis; pabrėžia, kad tiekimo saugumas ir strateginės priklausomybės mažinimas turėtų

---

16 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (OL L, 2024/1252, 2024 5 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

būti laikomi teigiamais kriterijais vertinant įmonių susijungimus ar pagalbos priemonėmis gynybos sektoriuje;

27. pabrėžia, kad reikia numatyti aktyvesnį ES vaidmenį išlaikant investicijas į dvejopo naudojimo technologijas ir produktus, visų pirma tuomet, kai jie priklauso gynybos produktų tiekimo grandinei, nes tai padėtų didinti ES tiekimo saugumą ir atsparumą kilus hibridinėms ir naujo tipo grėsmėms; pasisako už tai, kad būtų remiamas šių technologijų komercializavimas civilinėms reikmėms, nes tai padėtų išplėsti rinkos galimybes, sukurti teigiamą šalutinį poveikį ir sustiprinti EGTPB skatinant plėtojimo karinėms reikmėms ir plėtojimo civilinėms reikmėms sinergiją; ragina Komisiją ir valstybes nares kurti paskatas, kad ypatingos svarbos gynybos produktų išteklių tiekimo grandinės apsiribotų ties ES teritorija, be kita ko, pasitelkiant sustiprintą Gynybos nuosavo kapitalo priemonę, skirtą vėlyvojo etapo komercializacijai, masto didinimo finansavimui ir MVĮ prieigai prie bandymų koridorių ir kibernetinių poligonų; pabrėžia, kad naujasis kosmoso sektorius ir jo novatoriškas potencialas dvejopo naudojimo technologijų srityje turėtų būti visapusiškai išnaudojami gynybos ir civilinės plėtros srityse;

28. ragina Komisiją įvertinti teisinius, procedūrinius ir reglamentavimo pakeitimus, kurie būtų būtini siekiant užtikrinti, kad ES ir jos valstybės narės viešųjų pirkimų gynybos srityje ir gamybos taisykles galėtų greitai pritaikyti karo ar didelės saugumo krizės atveju ir užtikrintų, kad nebūtų bendrosios rinkos suktrikdymo; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad tokia veikla būtų suderinta su tiekimo saugumo tvarka, įtraukta į EGPP; pabrėžia pasirengimo, t. y. nenumatytų atvejų priemonių sistemos ypatingos skubos viešiesiems pirkimams ir pramonės gamybos didinimui, kuri prireikus galėtų būti greitai aktyvuota, sukūrimo svarbą;

29. mano, kad ES institucijos ir agentūros turėtų stiprinti savo vaidmenį, palengvindamos valstybių narių veiksmų koordinavimą, ir palankiai vertina EGA indėlį, visų pirma vykdant Pajėgumų plėtojimo planą ir atliekant suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje, ir pabrėžia, kad reikėtų visapusiškai naudotis jos ekspertinėmis žiniomis; pabrėžia itin svarbų EGA vaidmenį propaguojant bendrąją gynybos rinką ir ragina valstybes nares stiprinti EGA įgaliojimus ir išteklius šioje srityje; remia aktyvesnį EGA dalyvavimą ES gynybos iniciatyvose ir nustatant nuolatines kliūtis bendrajai gynybos rinkai; ragina plėtoti ir regioniniu mastu diegti gynybos inovacijų centrą (HEDI), kuris veiktų Europos gynybos agentūroje, siekiant išplėsti jo, kaip pagrindinės platformos, jungiančios MVĮ, startuolius, mokslinių tyrimų centrus ir pagrindinius rangovus, vaidmenį; tvirtai mano, kad sustiprinus EGA bus paskatintas tarpusavio pasitikėjimas ir bendradarbiavimas, o to reikia bendrosios gynybos rinkos kūrimui paspartinti, nes agentūra turi unikalią galimybę suderinti nacionalinius ir Europos interesus; taip pat palankiai vertina daugiašalių viešųjų pirkimų agentūrų, pvz., Bendradarbiavimo ginkluotės srityje jungtinės organizacijos, indėlį,

nes jos skatina valstybes nares ir ES nepriklausančias valstybes partneres derinti įrangą;

30. pabrėžia, kad reikia toliau skirti Europos lėšų gynybos produktų inovacijų komercializacijos atotrūkiui pašalinti; ragina stiprinti priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonės turėtų realią ir išplečiamą prieigą prie privataus kapitalo ir gynybos programų, be kita ko, supaprastinant viešuosius pirkimus, inovacijoms palankias taisykles ir teikiant tarpvalstybinę ryšių užmezgimo paramą, taip užtikrinant didesnį jų dalyvavimą ir teisingesnį lėšų paskirstymą; pabrėžia, kad kaip vieną iš HEDI veiklos krypčių svarbu steigti regioninius gynybos technologijų inkubatorius, siekiant remti tarpvalstybinius MVĮ konsorciumus, teikti mentorystės paslaugas gynybos viešųjų pirkimų srityje ir palengvinti novatoriškų technologijų bandymą ir patvirtinimą bendradarbiaujant su kariniais galutiniais vartotojais;

31. pabrėžia, kad ES ir NATO turi pasirašyti išsamų bendradarbiavimo susitarimą dėl pajėgumų planavimo ir plėtojimo, kad būtų užtikrintas nuoseklus ir papildomas planavimas ir sąveikūs gynybos pajėgumai, taip pat dėl standartizavimo; pabrėžia, kad vykdant tokį bendradarbiavimą turi būti gerbiamas abiejų organizacijų savarankiškumas, vengiama dubliavimosi ir skatinamas sąžiningas naštos pasidalijimas; ragina Komisiją bendradarbiaujant su EGA parengti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad būtų sukurta suderinta ES teisiškai privalomų techninių standartų ir gynybos produktų sertifikavimo sistema, remiantis Europos gynybos standartų etalonine sistema (EDSTAR) ir, kai tinkama, į ES teisės aktus kodifikuojant atrinktus NATO standartus (STANAG); be to, ragina Komisiją užuot nacionaliniu lygmeniu atskirai tvirtinant kiekvieną gynybos produktą, pasiūlyti bendrą Europos gynybos įrangos bandymų ir sertifikavimo sistemą, įskaitant bendrą bandymų ir sertifikavimo infrastruktūrą; ragina valstybes nares savo viešųjų pirkimų ir pajėgumų plėtros pastangas suderinti su NATO gynybos planavimo prioritetais, užtikrinant visapusišką sistemų sąveikumą ir vengiant lygiagrečių struktūrų; pabrėžia, kad stipresnė ir labiau integruota Europos gynybos pramonė turėtų padėti padidinti Europos indėlį pasidalijant NATO ir transatlantinę naštą, tuo pačiu išlaikant atvirą bendradarbiavimą su patikimais partneriais, tokiais kaip Ukraina, EEE narėmis esančios ELPA šalys ir saugumo ir gynybos partnerystės valstybės; ragina įgyvendinti NATO greitojo priėmimo veiksmų planą, kuriuo siekiama paspartinti nacionalinius viešųjų pirkimų procesus ir pastangas pertvarkyti įsigijimo ciklus, bandymų protokolus ir sertifikavimo sistemas, užtikrinant, kad karinės inovacijos neatsiliktų nuo grėsmių aplinkos.

32. atkreipia dėmesį į su gynyba susijusias rekomendacijas, kurias 2024 m. savo pranešime „Daug daugiau nei rinka“ pateikė buvęs Italijos ministras pirmininkas Enrico Letta; pažymi, kad mokestinės kliūtys ir skirtingos pridėtinės vertės mokesčio procedūros

bendradarbiaujamųjų viešųjų pirkimų programose trukdo siekti gynybos parengties 2030 m. tikslų, didinti gynybos pramonės sektorius ir plėsti bendras programas; ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į E. Lettos pranešimą ir dėti daugiau pastangų mokestinėms kliūtims sumažinti;

33. ragina valstybes nares propaguoti karjeros galimybes gynybos technologijų sektoriuje jauniesiems specialistams, be kita ko, rengiant informuotumo apie šio sektoriaus indėlį į Europos saugumą ir technologines inovacijas didinimo kampanijas; ragina steigti viešojo ir privačiojo sektorių gynybos įmonių, švietimo įstaigų ir vyriausybių partnerystes, siekiant sukurti talentų bazę; ragina valstybes nares ir Komisiją vedant dialogą su socialiniais partneriais, įskaitant profesines sąjungas, pasiūlyti konkretiems sektoriams skirtas įgūdžių strategijas, pavyzdžiui, mokymo programas ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi galimybes, kad būtų užpildytos dabartinės ir būsimos įgūdžių spragos gynybos pramonėje; šiuo tikslu siūlo į Įgūdžių sąjungos darbotvarkę aiškiai įtraukti gynybos sektorių, palengvinant kvalifikuotų darbuotojų judumą tarp valstybių narių į tas vietas, kur jų labiausiai reikia;

34. ragina Komisiją atliekant nepriklausomą poveikio vertinimą tiksliau kiekybiškai įvertinti galimą finansinę ir operatyvinę naudą, kurią teiktų bendroji gynybos rinka, įskaitant efektyvumo ir kolektyvinių karinių pajėgumų didėjimą; ragina sukurti vieną bendrą kontaktinį punktą, kuriame suinteresuotieji subjektai galėtų pranešti apie kliūtis, rinkti įrodymus ir stebėti, kaip valstybės narės laikosi reikalavimų;

35. palankiai vertina 2025 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose raginama rengti ES gynybos pramonės parengties metinę ataskaitą, ir ragina ją papildyti „gynybos bendrosios rinkos rezultatų suvestine“, kurią Komisija skelbia bendradarbiaudama su EGA; pabrėžia, kad šioje rezultatų suvestinėje turėtų būti stebimi tokie rodikliai kaip bendrai arba atviro ES masto konkurso būdu vykdomų viešųjų pirkimų gynybos srityje dalis, tarpvalstybinio pramonės bendradarbiavimo lygis, MVĮ dalyvavimo lygis ir sistemų dubliavimo sumažinimas; pabrėžia, kad joje taip pat turėtų būti atsižvelgiama į ES gynybos programų socialinę ir ekonominę naudą visose valstybėse narėse ir regionuose, įskaitant darbo vietų kūrimą ir pramonės plėtrą, siekiant padėti tobulinti politiką ir stiprinti visuomenės pasitikėjimą;

36. yra tvirtai įsitikinęs, kad, siekiant užtikrinti ES gynybos politikos demokratinį teisėtumą ir skaidrumą hibridinio karo ir dezinformacijos kampanijų metu, Parlamentui turi tekti pagrindinis vaidmuo planuojant, prižiūrint ir tikrinant šį procesą; pabrėžia, kad turi būti užtikrintas skaidrumas ir atskaitingumas; ragina Komisiją, Tarybą, valstybes nares ir EGA užtikrinti saugius keitimosi įslaptinta

ir konfidencialia informacija su Parlamentu, gynybos pramone ir nacionalinėmis valdžios institucijomis kanalus;

°

° °

37. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.